

3.12.2019

RO

EUROOPAN PUOLUSTUSRAHASTO (EDF) – SUOMEN KANSALLISESTA VALMISTELUSTA

Euroopan puolustusrahastoa koskevasta asetuksesta on saavutettu alustava poliittinen yhteisymmärrys instituutioiden kesken keväällä 2019, ja asetus on tarkoitus viimeistellä monivuotisesta rahoituskehiksestä saavutettavan ratkaisun jälkeen ensi vuonna. Komission ehdotus puolustusrahaston rahoitukseksi on 13 mrd euroa vuosille 2021-27.

EDF kattaa kaksi erillistä, mutta toisiinsa kiinteästi kuuluvaa kokonaisuutta eli tutkimus- ja kehitystoiminta.

EDF - asetuksen mukaan rahastoa toimeenpannaan vuosittaisten työohjelmien pohjalta. Komission ja jäsenmaiden pyrkimyksenä on kuitenkin sopia jonkinlaisesta pidemmän aikavälin näkemyksestä, jonka varaan vuosittaiset työohjelmat rakentuvat. Työohjelma valmistellaan ohjelmakomiteassa, jota komissio johtaa ja jossa jokaisella jäsenmaalla on edustajansa.

Suomen tulee vaikuttaa EDF:n työohjelman valmisteluun alusta alkaen omien etujensa varmistamiseksi sekä valmistella tämän kanssa rinnan jo myös konkreettisia hankkeita, joiden kautta tutkimuslaitokset ja yritykset voivat hakea rahoitusta puolustusrahastosta. Suomen pyrittävä varmistamaan oikea-aikainen vaikuttaminen työohjelman prioriteetteihin, aihe-alueisiin ja kategorioihin.

EDF:n työohjelmaan vaikuttamisessa voidaan hyödyntää rahaston esivaiheissa, puolustustutkimuksen valmistelutoimen (PADR) ja eurooppalaisen puolustusteollisen kehittämisohjelman (EDIDP) valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä saatuja kokemuksia. Tässä yhteydessä on keskeistä ottaa huomioon myös kriittisten suorituskykyalueiden kannalta erityisen merkityksellisten teknologia-alueiden osaamisen kehittäminen ja edistää sitä myös EDF:n luomien mahdollisuuksien kautta.

Työohjelman perustana on EU:n jäsenmaiden yhteisesti valmistelemassa suorituskykyjen kehittämisohjelmassa (CDP) määritetyt prioriteetit sekä strategisessa tutkimusagendassa (OSRA) määritetyt teknologiaa koskevat keskeiset linjaukset. Nämä asiakirjat eivät suoraan määritä EDF:n työohjelmaa, mutta toimivat pohjana EDF:n prioriteettien valmistelussa.

Suomi pyrkii vaikuttamaan sellaisten painopisteiden ja kategorioiden sisällyttämiseen työohjelmaan, jotka palvelevat kansallisesti tärkeiden suorituskykytarpeiden kehittämistä. Tämän lisäksi on tärkeää ottaa huomioon myös yleisemmät tutkimus- ja teolliset intressit. Valmistelussa käydään dialogia sekä teollisuuden että tutkimusmaailman kanssa, ja niiden näkemykset otetaan huomioon valmisteltaessa Suomen kantoja työohjelmaan. Suomi pyrkii edistämään suomalaisia tutkimustahoja ja yrityksiä hyödyttävien prioriteettien, kategorioiden ja aihe-alueiden sisällyttämistä työohjelmaan.

Priorisointiin vaikuttaa siten kansallisen puolustuksen näkökulma, kansallisen osaamis pohjan kehittäminen, huoltovarmuus, teollisuus- ja liiketaloudellinen potentiaali ja kansainvälinen yhteistyö laajemmin.

3.12.2019

RO

EDF:sta voidaan rahoittaa hankkeita, joissa on mukana ainakin kolme tukikelpoista tahoa ainakin kolmesta jäsenvaltiosta tai assosioituneesta maasta (=Norja). Rahoitusta voivat periaatteessa saada ainoastaan tahot, jotka ovat sijoittuneet EU:n tai assosioituneisiin maihin ja jotka eivät ole kolmansien maiden määräysvallassa. Tällaiset tahot voivat osallistua poikkeuksellisesti tiettyjen edellytysten toteutuessa. EU:n ulkopuolelle sijoittuneet yritykset eivät voi saada EU:n rahoitusta, mutta ne voivat osallistua yhteisiin hankkeisiin.

EDF:sta rahoitettavat kehittämistä koskevat hankkeet edellyttävät yleensä myös lisärahoitusta EU:sta saatavan tuen lisäksi. Tutkimus- ja suunnitteluvaiheessa EU:sta annettavan tuen rahoitusosuus voi olla jopa 100 prosenttia, mutta sen jälkeen EU:sta myönnettävillä määrärahoilla voidaan täydentää jäsenvaltioiden investointeja yhteisrahoittamalla 20-100 % välillä [esim. prototyypit (enintään 20%), testaus-, hyväksymis- ja sertifiointitoimia (enintään 80%).]

Suomi pyrkii edistämään yritysten rajat ylittäviä yhteistyömahdollisuuksia puolustusrahaston tarjoamien mahdollisuuksien avulla. Tavoitteena on lisätä suomalaisen puolustusteollisuuden yhteyksiä ja vahvistaa kilpailukykyä. Näin pyritään varmistamaan, että suomalaiset tutkimustahot ja yritykset ovat mukana laadukkaita hanke-ehdotuksia tekevissä yrityskonsortioissa siten, että nämä hanke-ehdotukset menestyvät hauissa ja saavat EU-rahoitusta.

EU-jäsenmaiden välinen yhteistyö eri viitekehyksissä (PRY, EDA, Nordefco, kahdenvälinen yhteistyö) tarjoaa mahdollisuuksia tunnistaa jäsenmaiden yhteisiä intressejä ja laatia niitä vastaavia hanke-ehdotuksia. Hanke-ehdotuksia tullaan tunnistamaan puolustusvoimien tarpeiden, jäsenmaiden yhteistyössä esiin tulevien sekä yritysten tekemien aloitteiden pohjalta. Yrityksiltä tulevat hanke-ehdotukset tullaan arvioimaan puolustushallinnossa sen tarpeiden näkökulmasta.

EDF:n puitteissa tehtävät hanke-ehdotukset voivat olla esimerkiksi:

- puolustusvoimien itse määrittämät hanke-ehdotukset, jotka perustuvat suorituskykyjen kehittämiseen ja joihin tarvittava lisärahoitus voi tulla puolustusbudjetista
 - Suomen johtamat hanke-ehdotukset
 - Muiden jäsenmaiden johtamat hanke-ehdotukset, joihin Suomi osallistuu
- suomalaisen teollisuuden ja tutkimuslaitosten tekemät hanke-ehdotukset, jotka eivät suoraan vastaa puolustushallinnon tarpeisiin ja joihin ei käytetä puolustushallinnon rahoitusta

Puolustusministeriön resurssipoliittinen osasto vastaa EDF:n kokonaiskoordinaatiosta. Puolustuspoliittisen osaston tutkimusyksikkö vastaa tutkimuskokonaisuuden sisällöllisestä valmistelusta.

Euroopan puolustusrahaston hyödyntäminen edellyttää Suomessa laajemmin valtionhallinnon, puolustushallinnon, tutkimuslaitosten, teollisuuden ja muiden EU-jäsenmaiden tiivistä yhteistyötä ja koordinaatiota. Valmisteluprosessin tarkoituksena on varmistaa, että EDF:n tarjoama potentiaali saadaan käyttöön mahdollisimman tehokkaasti puolustusvoimien tarpeiden ja suomalaisen puolustusteollisuuden kannalta.

Puolustushallinnon sisäisessä valmistelussa varmistetaan puolustusministeriön ja puolustusvoimien aktiivinen tiedonvaihto, yhteistyö ja näkemysten yhteensovittaminen. Teollisuuden ja tutkimustahojen näkemykset otetaan huomioon aktiivisessa dialogissa näiden tahojen kanssa. +++